№ 46. 12 LISTOPADA 1922 r. Rok IV.
Należność przesyłkowa opłacona w urzędzie pocztowym.

Adres Redakcji i Administracji: Sieradz — Telefon № 10. Skrzynka poczt. № 49.

Cena Tygodnika kwartalnie 500 marek.

KALENDARZYK.
12. N. Marcina P. W.
13. P. Stanisława K.
14. W. Jukunda B.
15. Ś. Leopolda W.
16. C. Edmunda B.
17. P. † Grzegorza C.
18. S. Odona P.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrowy szerokości całej szpalty — 100 mk. Dla większych ogłoszeń ceny zniżone.

Do kobiet wiejskich.

Mało jeszcze gospodyń wiejskich u nas wie o organizacji „Kół Ziemianek", więc aby zapoznać o zadaniach i pracy tej organizacji kreślę do kobiet te parę słów.

Kobiety polskie powinny wziąć się do pracy wspólnej, korzystając z wiedzy jaką osiągnąć mogą w organizacjach kobiecych. Dość już tej opieszałości w drzemce umysłowej.

Polska nas woła, wzywa nas na pomoc, aby uprzątnąć zgliszcza i gruzy powojenne. Polska potrzebuje od nas pracy twórczej, abyśmy wewnątrz kraju zaprowadziły ład, porządek, harmonję i zgodę wśród braci zwaśnionych. Ojczyzna, ta matka nasza zmartwychwstała, chce odbudowy wewnętrznej i odrodzenia społeczeństwa. Jak kochające dzieci swą matkę stańmy wszyscy do apelu—do pracy!

Na barkach kobiety spoczywa wielkie zadanie dziejowo-przełomowe. Kobieta ma dziś odrodzić społeczeństwo, odrodzić nowe pokolenie aby było lepsze, mądrzejsze, szlachetniejsze, a przedewszystkiem przejęte duchem chrześcijańskim. Kobieta wychowując, młode pokolenie może w nie przelać wszystko. Wszak dziecka umysł — to wosk miękki, na którem utrwali się każde wrażenie, każda myśl wyrażona.

A więc matka powinna pamiętać, aby wrażenia najszlachetniejsze utrwalały się na tym wosku, aby dziecko jej miało najwznioślejszy przykład z jej życia; a potem czuwać powinna, aby tych chrześcijańskich zasad wyrwać nikt nie zdołał z duszy jej dziecka. Wtedy naprawdę kobieta odpowie swemu zadaniu, kiedy wychowa dzieci na chlubę i pociechę swoją, Ojczyźnie na pożytek.

Kobieta powinna być strażniczką, pocieszycielką i lekarką swego otoczenia, kapłanką ogniska rodzinnego. Wytężmy siły w kierunku obowiązków naszych Cierpliwością, wytrwałością, delikatnością, łagodnością i sercem pełnem ciepła i mądrem postępowaniem zrobić możemy bardzo wiele. Do tej pracy wiele nam dopomogą organizacje kobiece.

Kółka kobiece powinny być dla nas szkołą. Czegośmy nie osiągnęły i nie nauczyły się dotąd w latach niewoli i ucisku, to powetujmy sobie w naszych organizacjach.

Tylko przez organizacje dobre, po wsiach

i miasteczkach podniesiemy się pod względem gospodarczym i staniemy umysłowo wyżej. Kółko to rozsadnik światła i wiedzy, w nim powstaje wspólna wymiana myśli w nim możemy wypowiedzieć swoje bolączki, tu możemy dla siebie zdobywać rady praktyczne, Kółko jest ogniskiem myśli twórczych, zgody, ładu i harmonji sąsiedzkiej.

Dziś siostry już nie czas zastanawiać się, nie czas na waśnie, ale w zgodzie podajmy sobie dłonie i weźmy się do pracy jako dobre córki Polski.

Instruktorka Związku Okręgowego Kółek Ziemianek w Łasku.

M. J.

Skarb narodowy.

Zawiera 259 skrzyń darów w złocie i srebrze. Dotychczas obliczono 1540 kilogramów złota

„Gazeta Poranna" pisze:

Komisja skarbu narodowego od miesiąca zajęta jest odbiorem 259 skrzyń zawierających dary na skarb narodowy. Dotychczas komisja obliczyła 130 woreczków po 3000 monet złotych 10 markowych, t. j. 3,900 000 marek złotych, a na wagę około 1540 kilogramów złota 900-ej próby.

Po zakończeniu obliczania komisja ogłosi szczegółowe sprawozdanie, ile zebrano na skarb narodowy i nazwiska ofiarodawców.

Jak wiadomo zbiórka złota i kosztowności rozpoczęła się w r. 1919. W poszczególnych miejscowościach kraju utworzyły się wówczas specjalne komitety obywatelskie skarbu narodowego. Dary zebrane przez te komitety, łącznie z dokumentami przechowywano w skarbcu p. K. K. P. Sporo złota zebrał również główny Komitet popierania skarbu narodowego powstały w czerwcu 1919 r. oraz PKKP. z zakupów.

Na zasadzie uchwały sejmowej skarb narodowy jest nietykalny i ma służyć na zabezpieczenie przyszłej waluty polskiej.

Komisja skarbu narodowego powołana na podstawie tej uchwały sejmowej uformowała się w następującym składzie:

Przewodniczący — naczelnik wydziału min. skarbu p. Antoni Goerne, zastępca przew. — radca prawny min, skarbu p. Stanisław Wydżga, członkowie: poseł delegowany przez sejm ustawodawczy p. Stanisław Jan Majewski, naczelnik wydziału najwyższej izby kontroli państwowej p. Włodzimierz Kraus, dyrektor Polskiej kraj. kasy poż. p. Jan Koziełł. wicedyrektor urzędu probierczego p. Jan Aleksandrowicz.

Sekretarjat komisji urzęduje w ministerjum skarbu ul. Rymarska № 5.

Po ukończeniu obliczenia, komisja ma podjąć dalszą akcję powiększenia skarbu narodowego. Nie wątpimy, że ogłoszenie sprawozdania komisji, stwierdzającego jak poważnie przedstawia się wysiłek ofiarności publicznej, zachęci społeczeństwo do nowych ofiar, byśmy jak najprędzej stanąć mogli na silnej i trwałej podstawie.

Ogłoszenie tego sprawozdania i pomyślny wynik wyborów rozbudza niewątpliwie dawną ofiarność, ostudzoną przez złą gospodarkę dotychczasową.

Jak krótkie jest życie ludzkie.

Czyli na co czas trącimy

Niema prawie człowieka, któryby nie obawiał się śmierci, może już dla tego samego, że życie ludzkie jest nader krótkie. Uczeni obliczyli, że życie ludzkie trwa przeciętnie nie więcej jak 36 lat, lecz gdy sen zabiera przynajmniej jedną trzecią tego czasu, zatem człowiek rzeczywiście żyje tylko lat 24; gdy zaś z tego krót

46) Ks. St. Pasławski.

Zaprzedana.

Powieść dla młodzieży z czasów caratu w Rosji.

(Ciąg dalszy).

I byłby dotrzymał słowa, gdyby nie duchowny.

Stąd też księżna uspokojona co do Suchewicza zgodziła się przenocować, aby być na nabożeństwie.

Księżna zabierała się do snu — dziewczynki już po pacierzu szeptały coś jeszcze ze sobą, gdy naraz ozwało się pukanie do drzwi i weszła matka proboszcza.

— Przepraszam — dzierżawca pana Suchewicza przyjechał i prosi, aby go zaraz wysłuchać, gdyż ma bardzo ważną nowinę do zakomunikowania.

Księżna wyszła.

Dzierżawca w bezładnych słowach opowiedzia o swych obawach i prosił o natychmiastowy wyjazd

— Niech księżna usłucha pana — wstawia się matka proboszcza, która była przy tej rozmowie — i niech ratuje pannę Stanisławę, gdyż Suchewicz jest brutal — straszny człowiek, on się z nikiem nie będzie liczył.

— Dziękuję panu bardzo — rzecze księżna — a przy tem dowidzenia, gdyż każda chwila droga.

Zwraca się do matki proboszcza:

— Czy są jakie pociągi w nocy?

— Jest kurjer, ale na ten już trzeba będzie zdążyć: za pół godziny.

— A potem?

— Tylko do Kijowa i to rano.

— Księżna uchyliła drzwi do dziewczynek.

— Wandziu, Stasiu — mówiła powoli, aby nie przestraszyć — jedziemy zaraz, gdyż otrzymałam

kiego wieku odtrącimy jeszcze czas poświęcony na załatwienie rozmaitych, a koniecznych potrzeb, wynikających z samej organizacji człowieka, ile zatem pozostanie na wyłączne czynne życie?

I tak, jak wyżej powiedzieliśmy, — człowiek w przecięciu żyje lat 12, czyli przez 105,120 godzin.

Chorym jest najmniej trzy dni w ciągu roku, co przez lat 26 (po odtrąceniu wieku dziecinnego), wyniesie godzin 1,872.

Jedzenie, ubieranie się i wszelkie inne potrzeby, zajmują dziennie przynajmniej 2 i pół godziny, czyli przez lat 24 godzin 21,900.

Do tego dodać jeszcze wypada pierwszy dziesiątek życia dziecinnego, to jest epokę, kiedy dziecko nie pojmuje, co to jest życie, godzin 97,600.

Wogóle więc odtrącić należy godzin 276,492.

A tym sposobem na życie rzeczywiście czynne pozostaje tylko godzin 98,858, czyli lat 11, miesięcy 5, dni 6, godzin 12.

Ze Świata.

Włochy.

— Mussolini przywódca narodowych organizacji włoskich, występujących przeciw socjalistom, na czele 40,000 swoich zwolenników, wkroczył do Rzymu.

Król, pragnąc uniknąć bratobójczej walki przyjął Mussoliniego na specjalnej audjencji i powierzył mu misję utworzenia nowego Rządu.

— Wkroczenie oddziału faszystów do Rzymu odbyło się w sposób tryumfalny. Faszyści wkroczyli do Rzymu, podobnie jak do Neapolu, z kawalerją i oddziałami kobiet na czele..

Około 80.000 faszystów przeciągnęło ulicami Rzymu do willi Borghese do Kwirynału. Gdy pochód przybył przed Kwirynał, król w otoczeniu ministrów wojny i marynarki wyszedł na balkon. Przeciągające oddziały faszystów witały króla przez podniesienie prawej ręki. Król odpowiadał ukłonem wojskowym.

— Benito Mussolini obecny szef rządu włoskiego urodził się w r. 1883, przed wojną był profesorem w Kolegjum w Milanie. Zagorzały socjalista przed wojną, wystąpił następnie z partji i został organizatorem w Związku faszystów. Jako ochotnik walczył w czasie wojny z Austrją i był ciężko ranny.

— „Matin" donosi, że Mussolini oświadczył w wywiadzie, iż w polityce zagr. będzie stosował politykę godności narodowej, będzie on usiłował zacieśnić węzły przyjaźni ze sojusznikami, nie lekceważąc przytem innych mocarstw, które okazują sympatję dla Włoch. Mussolini zapowiedział zwołanie parlamentu, dodając, że w razie gdyby jego rząd nie uzyskał większości, będzie się domagał natychmiastowego rozwiązania parlamentu.

— Mussolini odbył konferencję z kierownikiem służby bezpieczeństwa oraz kilku wyższymi urzędnikami i wojskowymi. Na konferencji tej stwierdzono, że położenie kraju poprawia się i że wkrótce nastaną normalne stosunki.

Daleki Wschód.

— Ewakuacja Władywostoku przez wojska japońskie stwierdza nową sytuację na Dalekim Wschodzie. Okupacja Wschodniej Syberji przez Japonję budziła w obozie państw sprzymierzonych, a szczególnie w Anglji i w Stanach Zjedn. pewne zaniepokojenie, również opinja publiczna w Japonji była przeciwną wszelkim ekspedycjom wojskowym w Syberji, ze względu na wielkie koszta, jakie one pociągały. Należy jednak zaznaczyć, że wojska japońskie opuściły jedynie kontynent azjatycki, natomiast północna część wyspy Sachalin pozostaje nadal pod okupacją Japonji. Lecz nawet decyzja pozostawienia wojsk na Sachalinie jest krytykowana w Japonji gdzie partja militarystyczna straciła obecnie swój wpływ na politykę rządu.

Ewakuacja wschodniej Syberji będzie miała duże wpływy na dalsze ukształtowanie się stosunków na Dalekim Wschodzie. „Temps" uważa, że opuszczenie Azji przez wojska japońskie ułatwi Niemcom ekspansję gospodarczą na Wschodzie. Powołując się na artykuły w „Polonji" dr. Walickiego, b. konsula polskiego we Władywostoku, „Temps" stwierdza, że widocznem planem Niemców jest zdobycie sobie na

---

wiadomość, że nasza bytność w domu jest nieodzowną.

Za chwilę powstał wielki ruch na plebanji: pakowano rzeczy na gwałt — większą część zostawiono, po które księżna miała kogoś przysłać.

Proboszcz, który w tym czasie odmawiał brewiarz przerwał modlitwę i przyszedł zaraz z radą i pomocą.

Nim upłynął kwadrans już podróżne były gotowe. Konie czekały przed gankiem.

— Ksiądz proboszcz będzie łaskaw czuwać nad naszą sprawą i zawiadamiać o niebezpieczeństwach — prosiła księżna, żegnając się z proboszczem.

— Dobrze — będę prosił również o to pana Niwelowskiego.

Chociaż noc była ciemna, lecz droga pewna, — a ponieważ do stacji nie było więcej, jak wiorsta, stąd też była nadzieja zdążyć na pociąg, który zwykle się wtedy spóźnia, gdy nam czekać długo, a odchodzi w swoim czasie, gdy się nań spóźnić.

Więc i dziś podróżne omal się nie spóźniły zaledwie wzięto bilety gdy pociąg wpadł na stację bagażu nie można było już oddać, a tylko uczynny tragarz wniósł kosze i walizkę tymczasem do wagonu.

Za chwilę nie było już Stasi w Olendrowie.

Żelazny potwór, jakby wiedział, że jej tu grozi niebezpieczeństwo, sapał i syczał ze złością na stacji a gdy się zerwał do biegu pędził jak na złamanie karku, rozsypując całe kaskady iskier za sobą; rzekłbyś upiór jaki, lub senna mara nocna; szum tylko i łoskot niezwykły świadczyły że to rzeczywistość.

ROZDZIAŁ XLIV.

Duchowny obawiając się, że Suchewicz po obfitej uczcie nie będzie mógł nazajutrz pójść piechotą do miasta, zabrał go ze sobą jeszcze wieczorem i przywiózł do miasta.

Więc na drugi dzień z bólem głowy i ogólnie osłabiony Suchewicz pukał bardzo rano do drzwi kancelarji policji.

Wschodzie rynków zbytu i terenów eksploatacyjnych. Skrępowani w Europie, Niemcy usiłują przenieść swoją działalność polityczną nad Ocean Spokojny. Upadek rządu antybolszewickiego we Władywostoku i ewakuacja Wschodniej Syberji przez wojska japońskie, ułatwi Niemcom gospodarczą działalność w tych stronach.

Francja.

— „Rzeczposp.“ donosi z Paryża, że socjalistyczne i komunistyczne koła francuskie są ogromnie zaniepokojone zwycięstwem fascistów we Włoszech, które niewątpliwie wywrze wielki wpływ na politykę komunistów w innych państwach. Komuniści francuscy są zaniepokojeni także tem, że propaganda ich chwilowo nie znajduje żadnego odgłosu. Patrjoci francuscy mają zamiar wystąpić bardzo energicznie i zarządać od rządu ostrzejszej względem komunistów polityki.

Anglja.

— Głos Lub. donosi z Londynu, że zwycięstwo fascistów wywarło wpływ i w Anglji. — Wybory wypadną — zdaje się — bardzo niekorzystnie dla socjalistów. — Kandydaci Labor Party podczas wyborów do rad gminnych zostali przeważnie pobici i stracili około 160 mandatów. — W dwu robotniczych dzielnicach londyńskich straciła ta partja 54 mandatów na korzyść konserwatystów.

Anglja a Francja.

— Po upadku Lloyd George'a, prasa angielska domaga się od nowego rządu naprawienia stosunków z Francją. „Daily Mail“ i „Daily Express“ uważają że zbliżenie się Anglji do Francji winno być głównym punktem programu gabinetu Bonar Law'a'.

„Times“ pisze w tej sprawie:

„Nowy nasz rząd winien współpracować z Francją, jak i z innymi rządami sprzymierzonymi. Należy więc uznać, że z jednej i z drugiej strony popełniono błędy, których roztrząsanie obecnie byłoby zbyteczne, i oświadczyć, że rozpoczyna się nowa era w stosunkach między Francją a Anglją

W przyszłości nie powinniśmy czynić posunięć na arenie politycznej bez poprzedniego zakomunikowania i porozumienia się z naszymi przyjaciółmi, nie powinniśmy też robić im niespodzianek, a w stosunkach z niemi winniśmy być szczerymi, otwartymi i niezmiennymi“.

Tracja.

— Z Konstantynopola donoszą, że ewakuacja Tracji odbywa się według przewidzianego programu. Ludność grecka opuszcza kraj, unosząc ze sobą możliwie najwięcej rzeczy, między innemi i zboże. Na to zwróciła uwagę komisja międzysojusznicza, która zamierza ustalić zasadę, że można wywozić żywność, należącą do armji greckiej i obywateli greckich, natomiast zboże, należące do Turków i Greków obywateli tureckich ma zostać na miejscu.

Grecja.

— Prasa donosi, że b. król grecki Konstantyn, który według powszechnej opinji, ponosi odpowiedzialność za klęskę i ruinę Grecji, zostanie wezwany do stawienia się przed komisją ankietową. O ileby nie usłuchał tego wezwania, będzie sądzony przez radę wojenną na równi z oskarżonymi ministrami.

Albanja.

— W Albanji wybuchło powstanie. Wojska rządowe zaatakowane przez rewolucjonistów cofają się w kierunku Baratu.

Rząd schronił się do Walepy. Czterech bejów, którzy brali udział w rewolucji zostało powieszonych.

Rosja

— W gazetach sowieckich „Prawdzie“ „Izwiestjach“ i innych coraz częściej spotyka się artykuły i notatki, potwierdzające, że i w roku bieżącym większość miejscowości, które cierpiały głód w roku ubiegłym, są dotknięte klęską głodową. „Izwiestja“ zamieszczają korespondencję, stwierdzającą, że koleje żelazne są przepełnione uchodźcami z miejscowości dotkniętych głodem. Gazeta „Roboczyj“ potwierdza, że okręg Doński i górale północnego Kaukazu cierpią głód już obecnie.

Pszedstawiciel Ara w Moskwie pułkownik Haskel nadesłał sprawozdanie, w którem stwierdza, że przeszło miljon mieszkańców Powołża i południowej Ukrainy jest skazanych na śmierć głodową w ciągu obecnej zimy.

Gruzja.

W całym kraju wybuchło powstanie przeciwko bolszewikom. Powstańcy walczą bezwzględnie, komisarze sowieccy i komuniści są wycinani bez litości w pień. Jednocześnie znów oddziały bolszewików urządzają masowe egzekucje włościan podejrzanych o sprzyjanie powstańcom. Komunikacja między Tyflisem a Władywostokiem jest przerwana.

Komisarz, posłuchawszy o co mu chodzi, zabrał się natychmiast. Wiedział on, że Stasia ma przejść na prawosławie, stąd też, jako przedstawiciel władzy, czuł się w obowiązku dopomódz byłemu leśniczemu.

Unicestwimy lackie intrygi! Księżna, chociaż można pani, rady mi nie da!

Wziął też kilku policjantów dla asysty i tem większej powagi i niebawem znaleźli się na plebańji.

Proboszcz był już przygotowany na tę miłą wizytę. Wyszedł natychmiast i na żądanie komisarza oznajmił, iż księżna wczoraj pojechała.

— Nieprawda! — krzyknął Suchewicz — ksiądz ich ukrywa!

— Proszę robić rewizję, za skutki której będzie pan odpowiedzialny.

Komisarz nie miał do tego wielkiej ochoty, chciał się ograniczyć słowami proboszcza, ale Suchewicz nie ustąpił.

Przeszukano więc mieszkanie — zajrzano do piwnicy, na strych oraz do zabudowań i przekonano się że nie było nikogo.

Wskutek tego komisarz musiał się ograniczyć do zrobienia protokółu, zaznaczając iż księżna uwiozła Stasię pomimo woli ojca, co groziło jej odpowiedzialnością i odesłał protokół na miejsce pobytu księżnej.

— Odbiorą córkę pana w Andrzejkach — Zapewniał komisarz — i przywiozą tu — księżna będzie odpowiadała za to bezprawie przed sądem.

Suchewicz tem pocieszony wrócił do domu. Nadaremnie jednak oczekiwał Stasi przez cały miesiąc. Niecierpliwił się — zasięgał rady komisarza, który również nie wiedział, co to może znaczyć.

— Lackie intrygi nic więcej! — musi księżna sypać duże pieniądze i tymczasem sprawę odwleka — ale nie na długo to wystarczy: niech pan napisze żądanie, aby córka pana natychmiast była wrócona,

Kaukaz.

— Wybuchło powstanie tutaj w północnej części kraju. W okręgu batumskim muzułmańskie oddziały powstańcze rozbiły kilka oddziałów wojskowych bolszewików. W okręgu zakatalskim powstali również lesgini.

Łotwa.

— Od 1 listopada za jednostkę monetarną republiki łotewskiej uważany jest **lat** równy 60 rublom łotewskim. Bank łotewski wypuścił w obieg tymczasowo znaki pieniężne o wartości **10 lat**.

Ameryka.

— „News Herald" donosi z Waszyngtonu, że zaproszenie republik Ameryki środkowej na konferencję, która dnia 12 grudnia rozpocznie się w Waszyngtonie, a która, jak wiadomo, poświęcona będzie sprawie rozbrojeń, nastąpiło celem dania przykładu Europie. Fakt, że kraje zaproszone nie posiadają marynarki dowodzi, że dyskusja dotyczyć będzie wyłącznie rozbrojenia lądowego.

Z Polski.

— **Zamachy terrorystyczne na zakłady drukarskie.** Partje polityczne przebierają miarę najmniejszej przyzwoitości w agitacji wyborczej. Kiedy nie wiele pomagają najwstrętniejsze oszczerstwa, miotane na różnych wiecach na ludzi, częstokroć zasłżuonych na polu społecznem, agitatorzy partyjni zabierają się do terroru, mającego łączność z bandytyzmem.

W Radomsku dn. 30 u. b. m. w drukarni M. Kanclerza, w której drukuje się „Gazeta Radomska" podłożono bombę dynamitową pod maszynę drukarską. Huk bomby słychać było w całym mieście. Maszyna została uszkodzona, na której przygotowane były do druku numera 8.

W Warszawie dn. 2-go m. b. młodzież zrobiła demonstrację „Kurjerowi Porannemu" w której redakcji wybito szyby i połamano meble.

W Częstochowie dn. 3-go m. b. rzucono bombę do lokalu „Kurjera Częstochowskiego. Całe urządzenie uległo zniszczeniu, sufit się zapadł, wobec czego numer „Kurjera" nie ukazał się. Przed domem redakcji stał posterunek policyjny, który napadowi nie przeszkodził. Red. Paciorkowski, który był mężem zaufania Chrz. Zw. Jedn. Nar. otrzymywał od dawna listy z pogróżkami.

Wobec takich występków partyjnych, minister Spraw Wewnętrznych wydał rozporządzenie do podwładnych mu organów służby bezpieczeństwa, by natychmiast została zarządzona specjalna opieka policyjna nad drukarniami i redakcjami pism.

— **Kraków.** Dnia 24 ub. m. odbył się wielki wiec akademicki, w sprawie wzajemnego stosunku do akademików żydów.

W sali „Sokoła" zgromadziło się przeszło 4000 młodzieży. Referował p. Stahl przybyły ze Lwowa. Kuratorowi prof. Godlewskiemu zgotowano ogromną owację i wniesiono go na ramionach do sali. W rezolucji, którą przyjęto wśród niesłychanego entuzjazmu zażądano od senatu uniw. Jagiellońskiego ograniczenia procentowego młodzieży żydowskiej. Opozycję złożoną z 400 żydów i socjalistów usunięto siłą z sali.

Po wiecu odbył się olbrzymi pochód młodzieży narodowej ulicami miasta, witany gorąco przez ludność z okien, balkonów i na ulicach tłumnie zgromadzoną. Wiec zrobił ogromne wrażenie w mieście, jako niesłyszany odawna publiczny donośny głos w sprawie żydowskiej i zwycięstwo kierunku narodowego.

— **Łódź.** We wrześniu przewieziono do Łodzi kolejami surowej bawełny 5,192,303 kg., surowej wełny 622,805 kg., wywieziono kolejami wyrobów wełnianych 1,012,272 kg., wyrobów bawełnianych 5,061,328 kg. W porównaniu z sierpniem dowóz bawełny zmniejszył się o pół miljona kg., w porównaniu z lipcem blisko $1^1/_2$ miljona kg. Dowóz wełny zmniejszył się w porównaniu z sierpniem blisko o 800,000 kg.

— **Ruchy gospodarczo-handlowe między Śląskiem a Poznańskiem.** Ministerstwo skarbu podaje do wiadomości. Celem ułatwienia wymiany towarów pomiędzy województwem śląskiem a poznańskiem i okręgiem wieluńskim, ministerstwo skarbu zezwoliło na przewóz towarów przez część G. Śląska zostającą przy Niemczech. Pozwolenia na przewóz między Poznańskiem, a województwem śląskiem towarów zakazanych do wywozu z Polski udzielają dyrekcje celne w Poznaniu i Mysłowicach, a pomiędzy okręgiem wieluńskim i G. Śląskiem ministerstwo skarbu depertamentu ceł.

---

wraz ze skargą na opieszałość władz w Andrzejkach, a to będzie miało prędki skutek.

Ale nie pomogła i skarga. Dzień upływał po dniu, a Stasi nie było.

Suchewicz cierpiał coraz większą nędzę i coraz straszniej wygrażał.

— Odbiję na niej! głodem zamorzę! Na kolanach będzie żebrała litości!

Zniecierpliwiony oczekiwaniem, znów szedł do komisarza, który upewniał, że Stasia nie uniknie jego rąk.

A Stasia tymczasem przechadzała się pod smętnymi pistacyami, lub rozłożystymi drzewami cytrynowemi — albo pod rękę z księżniczką zwiedzała wspaniałe ruiny Colosseum i starożytnego Forum; co rano zaś biegła wraz z przyjaciółką do jednego z kościołów rzymskich na mszę — dziękując z całego serca Bogu, że jej pozwala służyć ale w jedynej prawdziwej wierze — a potem nieraz i ze łzami dziękowała swej opiekunce, że przez nią uniknęła strasznego losu, a przy tem może oglądać liczne cuda starożytności pod włoskim niebem...

Gdy jednak po raz pierwszy zwiedzały Colosseum, Wandzia szepnęła do przyjaciółki:

— Czcimy tu pamięć tylu męczonych za wiarę... i myślimy, że to tylko kiedyś byli tacy ludzie ze stali — a ileż ich jest i teraz; nieznanych, zapomnianych — chociażby wspomnieć te tysiące prześladowanych za wiarę na Rusi... prześladowanych, a nawet męczonych... w liczbie tej i ty byłaś Stasiu...

I nim się dziewczę spostrzegło, Wandzia złożyła na jej ręku pocałunek szacunku.

— Co robisz? — zaprotestowała wzruszona.

Potem, jakby pod wpływem nowej myśli, zawołała:

— Uklęknijmy, tu i przyrzeknijmy, że nigdy nie wyrzekniemy się naszej prawdziwej wiary!

Wandzia ze szczerem postanowieniem przyrzekła tak jak i jej przyjaciółka, a powstawszy, pomyślała:

— **Przedłużenie rejestracji oficerów rezerwy.** Na mocy Ustawy Sejmowej z dnia 17-go czerwca 1919 r. "O spisie oficerów" oraz art. 107. Tymczasowej Ustawy "O powszechnym obowiązku służby wojskowej" (Dz. Praw Król. Pol. Nr. 13/18., pkt. 28.), zostali powołani do rejestracji w terminie od dnia 1/VII 1922 r. do dnia 31/VII. 1922 r. wszyscy obywatele Państwa Polskiego, posiadający stopnie oficerski wzgl. równorzędne bez względu na to czy stopnie te uzyskali w armjach obcych, polskich formacjach wojskowych, czy też w Armji Polskiej.

Pomimo nakazanego terminu rejestracji, część oficerów zgłasza się do niej jeszcze obecnie, co powoduje opóźnienie wydania listy starszeństwa oficerów rezerwy.

Z dniem 1-go grudnia 1922 r. czynności rejestracyjne w Powiatowych Komendach Uzupełnień zostają zamknięte.

Po tym terminie P. K. U. żadnych zgłoszeń przyjmować nie będą.

Listą starszeństwa oficerów rezerwy będą objęci tylko ci oficerowie rezerwy, którzy zgłoszą się jeszcze do rejestracji przed ostatecznym terminem t. j. przed 1 grudnia 1922 r.

— **Ceny metali szlachetnych.** Polska Krajowa Kasa pożyczkowa płaci za; rubla złotego 6.603 mkp., za markę złotą 3057 mk., za austrjacką koronę złotą 26000, za jednostkę monetarną unji łacińskiej (frank złoty): 3476, za gram złota próby nie niższej, jak 900/1000; 8532 mkp.

Z naszych stron.

* **Wybory do Sejmu** odbyły się spokojnie we wszystkich obwodach. Z powodu rozbieżnej agitacji partyjnej wiele głosów zostało zmarnowanych, szczególnie po wsiach wynikło zamieszanie i wiele osób nie wiedziało na jaką listę należy głosować.

Województwo Łódzkie wybierało ogółem 37 posłów. Na podstawie dotychczasowych wiadomości lista Chrześcijańskiej Jedności № 8 otrzymała 17 mandatów, lista Wyzwoleńców № 3—6 mandatów, lista Piastowców № 1—3 mandaty, lista Socjalistów № 2—3 mandaty, (w naszym okręgu ani jednego) lista N. P. Robotników № 7—2 mandaty, lista żydowska №16—6 mandatów.

Największe zwycięstwo odniosła lista Jedności Chrześcijańskiej przez należyte uświadomienie narodowe sfer mieszczańskich we wszystkich miastach, szczególniej zaś robotników Chrześcijańskiej Demokracji w Łodzi.

W mieście Łodzi z listy Jedności Chrześcijańskiej № 8 otrzymała 60,223 głosy i dla tego też robotnicy chrześcijańscy będą mieli 3-ch posłów.

Lista żydowska № 16 otrzymała 58,719 żydzi będą mieli 2-ch posłów.

Lista N. P. Robotników wrogów chrześcijańskiej demokracji № 7 otrzymała 42,140 głosów i dla tego partja N. P. R. tak jak i żydzi będzie miała 2-ch posłów.

Lista Centrum Mieszczańskiego № 14 otrzymała 1,242 głosy, więc zupełnie przepadła, przepadli także Socjaliści i inne partje.

W powiecie Sieradzkim lista № 1 otrzymała 11721 głos, № 2—7,178, № 3—16,027, № 4—232, № 5—71, № 7—1,395, № 8—15,106, № 11—83, № 12—805, № 14—483, № 15—103, № 16—7,419, № 18—22 i № 23—146 głosów.

W powiecie Łaskim lista № 1 otrzymała 14,623 głosy, № 2—5,468, № 3—2,344, № 5—13, № 7—3,749, № 8—25,709, № 11—92, № 12—1,302, № 14—213, № 16—1,185, № 18—17 № 23—110 głosów.

W powiecie Łódzkim nie licząc miasta, lista № 1 otrzymała 1,404, № 2—2,481, № 3—454, № 4—237, № 5—764, № 7—52, № 8—20,728, № 11—48, № 12—47, № 14—157, № 16—12,930, № 18—49, № 23—152 głosy.

Widzimy więc z tego głosowania w okręgu 14 ym. Sieradz - Łask - Łódz że największą liczbę głosów ma lista №8 Jedności Chrześcijańskiej i dlatego zostało wybranych 3-ch posłów: K. Rokosowski, St. Lipski i Fr. Rąb. Następnie idzie lista żydowska № 16 — 32.154 głosy — będą mieli jednego posła Augusta Ute. Dalej idzie lista wyzwoleńców № 3 — 18.825 głosów, otrzymają jednego posła Zygmunta Nowickiego. Piastowcy otrzymali 15.127 głosów, będą mieli jednego posła Henryka Wyżykowskiego.

Inne partje nie miały dostatecznej liczby głosów i dla tego w całym okręgu przepadły. Okazuje się z całego głosowania, że naród zaczyna trzeźwo myśleć. Pomimo tak szalonej i wrogiej agitacji robotnik chrześcijański odniósł największe zwycięstwo.

Mamy nadzieję, że wybory do Senatu jeszcze większy wynik wydadzą. Prawdopodobnie zwolennicy

---

— Gdyby Stasia była wówczas umarła, gdy była zemdlała w Olendrowie — mielibyśmy jedną świętą więcej...

Nikt jednak nie potrafi opisać radości i wzruszenia Stasi, gdy wskutek starań księżnej otrzymała pozwolenie na uczestnictwo w jednej z polskich pielgrzymek na audjencji Ojca Św.

Utonęła w tej postaci Ojca wiernych, słuchając ze łzami Jego słów, chociaż nie rozumiejąc...

Ojciec Św., uprzedzony przez jednego z monsignorów, skinął na nią, a gdy się zbliżyła, udzielił osobnego błogosławieństwa, szepcąc:

— Polonia semper fidelis... [1])

Posłuchanie to zostawiło w duszy jej niezatarte wrażenie.

— Nigdy nie spodziewałam się, będąc w Ladowcu — mówiła do swej przyjaciółki — że będę taka szczęśliwa!

[1]) Polska zawsze wierna.

ROZDZIAŁ XLV.

Gdy po upływie prawie dwu miesięcy Suchewicz zgłosił się jeszcze do policji — wyszedł do niego komisarz z kwaśną miną:

— Powiedziałem panu, że z pana córką jest jakaś ludzka intryga: otrzymałem wczoraj papier, że księżna wyjechała z pana córką zagranicę na czas nieograniczony.

Suchewicz spuścił głowę.

— A stamtąd nie możnaby jej wydostać?

— Najprzód, że nie wiadomo, gdzie się ona znajduje, a powtóre może sobie przejeżdżać z kraju do kraju i trudno by ją znaleść, a nadewszystko my nie możemy za taką drobnostkę żądać, aby ją aresztowano i odstawiono do kraju; tembardziej, że ona może się wytłomaczyć, że ją ojciec zmusza do zmiany wiary.

— A czy ja nie mam prawa?

— Tak, ale zagranicą za to nie mogą uwięzić.

małych partji zaniechają swoich partji i wspólnie z całym narodem chrześcijańskim głosować będą na listę № 8.

Piękny przykład robotników miasta Łodzi będzie wzorem także dla robotników rolnych i drobnych gospodarzy na wsi, wszyscy zapewne głosować będą na listę № 8.

Zwróćmy uwagę na żydów, którzy razem solidarnie głosują przeważnie na listę № 16 i dlatego mają tylu posłów.

Jeżeli chcemy żeby senatorami naszymi byli tylko chrześcijanie to powinniśmy głosować tylko na listę № 8. Na tej liście kandydatami do Senatu są:

1) ks. kanonik Albrecht, patron Chrześcijanskiej-Demokracji, rektor kościoła św. Marcina w Warszawie.
2) S. Lipkowski, inżynier w Łodzi.
3) S. Karpiński, ekonomista dyrektor Banku w Warszawie.
4) S. Puławski, rolnik w Grzymiszewie, opiekun szkół i kółek rolniczych, zasłużony działacz na polu społecznem.
5) A. Jackowski, adwokat ekonomista w Warszawie.
6) A. Suligowski, adwokat, poseł do Sejmu w Warszawie.
7) R. Kochanowski, rolnik w Radomiu.
8) Dr. J. Skulski, inżynier rolniczy.
9) K. Domaniewski, rolnik w Zapolu.
10) Fr. Turski, przemysłowiec w Łodzi.
11) S. Poto, nauczyciel w Łodzi.
12) M. Sołtysiak, rolnik w Dobrzcu.

Poradnik gospodarczy.

Parę uwag o kupnie konia.

Kupno dobrego zdrowego konia, z którego mielibyśmy prawdziwą użyteczność, nie jest rzeczą tak łatwą, jakby niejednemu zdawać się mogło. Ściśle biorąc, znawca koni powinien znać gruntownie jego budowę nie tylko w ogólności, ale i każdego organu z osobna. Rzadko się zdarzy znaleźć konia bez żadnego błędu. Przy kupnie konia idzie o to, aby tych wad było jak najmniej i aby one nie obniżyły użyteczności konia, a co gorsza, aby koń z powodu cięższych wad nie był niezdolny do pracy.

Gdy koń na kupującym zrobi dobre wrażenie, to następnie przystępuje się do szczególnego badania każdej części ciała z osobna, starając się dopatrzeć wad, które koń może posiadać. Najpierw tedy należy zwrócić uwagę na ogólną budowę zwierzęcia. Powinna ona w głównych zarysach być następująca: Koń powinien być dobrze związany t. j. tułów jego ma być nie zbyt długi, linja od nasady szyi do ogona powinna być nie wklęsła, bo konie łęgowate są mniej silne i mniej wytrwałe. U konia budowa piersi jest bardzo ważna, bo właściwie koń pracuje piersiami, przeto wymaga się, aby klatka piersiowa była obszerna, a pierś szeroka, jest to dowód, że płuca są dobrze rozwinięte; przytem koń o szerokiej piersi jest zwykle żerny, a wskutek tego dobrze wygląda.

Oprócz piersi u konia najważniejszemi organami są nogi. Przy badaniu nóg, najpierw należy zwracać uwagę na ich postawę, więc po wyprowadzeniu konia ze stajni staje się z boku, potem z przodu konia w odległości paru kroków, a wreszcie z tyłu. Postawa nóg powinna być pionowa tak z przodu jak i z boku badania. Jeśli z boku patrząc nogi są jakby zgięte, a nie prostopadłe, to taka postawa nazywa się kolankowatą. Zwykle starsze, styrane konie okazują tę wadę, a wskutek niej w biegu padają często na przednie nogi. Badając postawę nóg z przodu konia, powinny być także prostopadle ustawione, a zdarza się czasem, że przednie nogi w kończynach odbiegają od linji prostopadłej a skierowane są na zewnątrz, taką postawę, nóg przednich nazywamy „francuską" zapewne od tego, że postawa taka przypomina pozycję tancerza w kadrylu. Taką postawa, jako nie normalna, także nie jest dobra. Nogi konia w ogóle nie powinny być zbyt cienkie ani mięsiste, noga sucha, muskularna jest najlepsza. Pęcina ma być krótka, długa pęcina zbyt stroma albo poziomo postawiona jest wadliwa. Pęcina powinna być gładka i nie mieć na sobie żadnego widocznego nabrzmienia miękkiego, czy też twardego, są to t. zw. opojki pęcinowe i trafiają się zarówno na przednich, jak na zadnych nogach. Opojki powoduje tylko w początkach swego powstania kulawizną, potem gdy stwardnieją, tylko wadę, psującą harmonję zewnętrzych kształtów i stają się dokuczliwemi wtedy jedynie gdy są bardzo wielkie. D. C. N.

Przewodnik Kółek Rolniczych. S. W.

— Cóż teraz robić?

— A nic — może córkę pana księżna przywiezie do kraju przed upłynięciem pełnolecia, wtedy można ją będzie dostać, ale trudno się tego spodziewać; zapewne księżna wróci, a córkę pana zagranicą zostawi. Wobec tego niema żadnej rady. — Zatem do widzenia panu!

Suchewicz zgrzytnął zębami.

Wróciwszy do domu zastał wezwanie do sądu o zapłacenie długu z nałożeniem aresztu na posiadłość.

Były leśniczy przeraził się: stał nad ruiną.

Postanowił znów szukać służby.

Znano go jednak o tyle w okolicy, że nikt nie chciał przyjmować. Wreszcie w ostateczności zapukał do Niwelowskiego.

— Niech pan się zmiłuje: jestem zrujnowany — przyrzekam zachować się sumiennie.

Nadleśny pomyślał chwilę.

— Owszem — mogę pana przyjąć, ale pod warunkiem: po pierwsze pan będzie służył uczciwie, po wtóre zrzeknie się pan wszelkich pretensji do Stasi.

— Hm — wyrzec się tej żmiji? — ależ ja się jej wyrzekam sto razy na dzień: byle bym raz ukarał, to niechby już szła na cztery wiatry!

— Niech się pan wstydzi mówić coś podobnego!

— Więc to ostatnie słowo pana!

— Nie, nie ostatnie — jeżeli pan zrzeknie się praw do córki, dam panu za to w dodatku tysiąc rubli.

Suchewiczowi błysnęły oczy.

Można zapłacić dług i jeszcze pić za te pieniądze jaki tydzień przynajmniej.

Ale trzeba się wyrzec zemsty.

Na twarzy jego widoczna była ciężka walka, którą w duszy przenosił.

P. Niwelowski widział to dobrze, stąd też rzekł.

— Niemam teraz czasu się układać. Pan się namyśli. Proszę przyjechać pojutrze.

(d. c. n.).

Wybory do SENATU odbędą się 12 listopada

8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8

Obowiązkiem każdego obywatela, dobrego polaka, przystąpić do wyborów 12 listop. i głosować tylko na listę Nr. 8

Kto będzie głosował na inne listy pomoże do zwycięstwa żydom i socjalistom, na zgubę ludu polskiego.

8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8 8

8 8

NIECH ŻYJE CHRZEŚCIJAŃSKA DEMOKRACJA!

Jedność robotników chrześcijańskich w m. Łodzi dała zwycięstwo przy wyborach do Sejmu dla listy Nr. 8.

Cześć robotnikom chrześcijańskim!

8 8

Redaktor i Wydawca: ks. Al. Brzeziński. Druk „Ziemi Sieradzkiej" w Sieradzu